

ÎN RĂCOAREA DIMINEȚII

de Rev. Petru Lascău

SAULE ! SAULE ! DE CE MĂ PRIGONEȘTI?

S-au întâmplat atâtea lucruri în țară în ultimii ani, care mi-au sîngerat inima pînă la disperare! Au fost urgii și nedreptăți, patimi și persecuții, sărăcie și izolare de lagăr, multe, multe... dar a venit Decembrie 1989. Bucurie explozivă și potop de speranțe. Îmi vor rămîne pentru totdeauna în minte fețele inundate de o bucurie interioară, necunoscută pînă atunci, ale fraților mei revăzuți la trei zile după ce tiranul fusese executat.

Știam de pe atunci că nu va fi ușor de refăcut practic o nouă lume din care fusesem alungați cu patruzeci și cinci de ani în urmă. Știam că nu va muri de bunăvoie un monstru căruia i se tăiaseră doar capetele vizibile. Știam că vor urma încă suferințe, pentru că orice naștere este cu suferință. Știam toate aceste lucruri, dar nădejdea mi se înfipsea în piept cu rădăcinile unui stejar, de cînd am aflat că românii îngenunchiați în piețele orașelor se rugau lui Dumnezeu.

Un popor care știe să se roage în clipele cruciale ale existenței sale va traversa istoria, rămînînd în ea cu demnitate.

Apoi am cunoscut aspirația și conștiința tot mai clară a întregii țări, că fără o refacere a fibrei morale a românului, o nouă societate nu va avea siguranța rămîinerii în timp. Încercaseră comuniștii, și falimentul experimentului lor este garanția că numai naivii vor mai încerca să construiască o lume fără Creatorul ei. Introducerea religiei în școlile publice, deschiderea, pe care ziarele, radioul și televiziunea o acordă religiei, sînt dovezi că guvernul actual al României nu curtează numai Creștinismul conform vechiului principiu comunist al "compromisului admisibil", nu operează cosmetic, ci profund și decisiv, din convingerea că numai morala creștină poate asigura temelia României de mîine. Ceea ce se face acum în țară este rezultatul unei concluzii istorice, concluzie pe care o țară sărăcită și sălbătică de lipsa rugăciunii și a credinței în Dumnezeu a tras-o ajungînd în pargul nefființei.

Adevărul că numai cu un "om nou" se poate construi o lume nouă, îl știau atît de bine propagandiștii comuniști. Eroarea lor, născută din îngîmfarea caraghioasă a celor fără Dumnezeu, a fost că se credeau în stare să-l producă ei pe acest om înnoit. Mintea lor, impregnată cu evoluționism, nu putea să vadă în fiecare din noi decît cîini flămînzi de-ai lui Pavlov, și visau să ne dreseze prin toate manevrele și manipulările ideologice și economice. Falimentul lor este de fapt falimentul teoriilor lor false. Omul nu este produsul întîmplării și la mecanismul său interior, prodigios și complex, în comparație cu care cele mai uriașe construcții și mașini umane, sînt simple colibe de păstori, nu poate avea acces decît Creatorul acestui extraordinar complex. Oamenii se pot schimba ei înșiși sau pot fi schimbați de Dumnezeu.

Doamne, cîtă suferință a adus în lumea noastră stupida idee că-i putem schimba pe cei de lîngă noi. De fapt, de fiecare dată se pornește de la exact aceeași premiză falsă, credința că EU, "centrul universului", am singurul dreptate și că modul meu de-a înțelege lumea și realitatea ei este singurul mod corect. Din filantropie, și acesta este cazul cel mai fericit, sau din egoism exacerbat, încercăm să-i remodelăm pe ceilalți în tiparele noastre. Orice încercare a produs doar victime. Extremele au făcut pe călugării misionari să încreștineze popoare cu sabia, au organizat Noaptea Sfîntului Bartolomeu, au făcut colectivizare, naționalizare, arondare, stabilizare, reeducare, îndoctrinare etc. Lista ar fi lungă, ar putea continua la nesfîrșit. Am putea reinterpretă întreaga istorie din acest punct de vedere. A scrie o astfel de istorie, cu pretenția că este singurul punct de vedere corect, nu înseamnă decît să confirmăm cruda realitate a afirmațiilor de mai sus.

Conștienți că numai omul se poate schimba pe sine și numai Creatorul lui îl poate transforma, ar trebui să învățăm ce înseamnă toleranță. Biblia ne învață în toate paginile ei toleranța pentru alții, iar dacă există în viața creștinului intoleranță, atunci ea este pentru sine. Creștinul este omul care se luptă aspru cu el însuși și iubește pînă la sacrificiu pe aproapele său. El se supune la diferite înfrînări, face exerciții de renunțare și își ține în frîu trupul, sufletul și duhul, în timp ce luptă pentru totala dezrobire a semenului său.

Nicăieri în Biblie nu ni se permite să impunem standardele noastre altora, și ceea ce este și mai important, nici măcar standardele lui Dumnezeu nu avem voie să le impunem altora cu forța. Pentru că creștinismul nu este o religie, ci o dragoste. În iubire nu există intoleranță și impunere cu forța a unor reguli sau legi. Iubirea se dăruie pe sine și primește iubire numai în măsura în care dăruiește iubire.

Intoleranța față de credința diferită a semenului meu înseamnă o gravă și periculoasă inversare a subiectului. Intoleranța este doar pentru mine și pentru plăsmuirile păcătoase ale minții și inimii mele. Când eu o manifest pentru alții, înseamnă cel mai adesea că sînt tolerant cu mine însumi. Există aici un fel de cîntar, cu cît sîntem mai toleranți cu firea noastră coruptă ea va deveni mai intolerantă cu alții, și invers; cu cît vom fi mai intoleranți cu noi vom putea tolera mai ușor pe ceilalți.

Intoleranța față de noi înșine ne deschide ochii asupra naturii corupte de păcatul adamic cu care ne luptăm. Dobîndim astfel mai multă înțelegere pentru alții.

Am început să meditez asupra acestui subiect, datorită unei scrisori din țară, misivă care relatează un incident survenit anul acesta în satul Ciumărna din județul Sălaj. De data aceasta intoleranța unui preot ortodox a dus la multe suferințe în sînul unei mici biserici evanghelice, aflate în primele etape ale organizării ei. M-au îndurerat profund rindurile acestor frați. Nu doresc să emit judecăți și evaluări ale faptelor și persoanelor nominalizate în scrisoare, tocmai pentru a nu cădea în același păcat al intoleranței față de cei de alte păreri decît ale mele. Mă întreb numai, care este rezultatul unei asemenea atitudini pe care frații noștri ortodocși din această comună o au față de frații lor de altă credință.

Este de admirat zelul acestui preot ortodox de a-și apăra credința. Faptă laudabilă, dacă ea n-ar călca în picioare una din cele mai esențiale porunci dumnezeiești: "Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși". Dragostea de Dumnezeu nu poate fi susținută prin ura oamenilor. Ba mai mult, Sfînta Scriptură ne spune că dragostea de Dumnezeu se dovedește a fi autentică tocmai prin iubirea de oameni. Când răspundem cu ură față de aproapele nostru, oricare ar fi el, dovedim tocmai șubrezierea credinței noastre. Nu există sabotaj mai mare pe care eu ca și creștin îl pot face credinței mele, decît să urăsc pe semenul meu. Ajungem deci la un paradox cumplit. Un preot care dorește să-și apere credința, ca ea să nu fie pîngărită de credința altora, trebuie să-i iubească pe opozanții credinței sale, să fie cît se poate de tolerant cu ei, pentru a dovedi astfel că el deține credința adevărată. Dragostea sa de Dumnezeu se poate dovedi numai prin dragostea față oameni, față de dușmanii săi. Cu alte cuvinte, dacă el ar avea o credință autentică, el i-ar ajuta să-și deschidă o altă biserică diferită de a sa, sau în cel mai modest caz, să fie tolerant cu ei. În momentul în care el răspunde cu violență față de părerile lor diferite, el nu face altceva decît să spună: "Oameni buni, credința mea creează intoleranță față de alții. Credința mea incită oamenii la ură, la violență. Ea nu este o credință adevărată"

Răul nu poate fi biruit decît prin bine.

Se spune că tatăl renumitului filozof Immanuel Kant călătorea într-o zi printr-o pădure a Poloniei. A fost atacat de o bandă de hoți, care i-au cerut tot ce avea. După ce bătrînul a dat totul, hoții l-au întrebat dacă i-a mai rămas ceva. Acesta a negat că ar mai fi avut ceva la el, și a plecat la drum. După numai cîțiva pași, și-a adus aminte că sub șaua calului avea ascunse cîteva monede de aur. S-a întors și a căutat pe hoți. ...Domnilor, a spus el, vă rog să mă iertați, că v-am mințit. Am uita de banii aceștia care erau ascunși sub șaua calului meu. Vă rog să-i luați". Șocul unei asemenea atitudini a fost atît de mare că hoții i-au înapoiat totul, l-au ajutat să încalce pe cal și i-au urat drum bun. Bunătatea, adevărul, dragostea, au învins răul.

Acum, să-mi fie cu iertare, personal, cred că credincioșii ortodocși din satul Ciumărna, ar face cel mai bine să se îndoiască ori de credința ortodoxă, ori de interpretarea ei de către acest preot. Cine mai poate oare crede într-o religie ce persecută pe semenii săi? Cu ce se deosebește ea de ateismul comunist care ne-a persecutat pe toți?

Voi reproduce scrisoarea fraților noștri din Ciumărna, pentru a înțelege drama lor, pentru a sensibiliza inimile noastre față de aceste suferințe, pentru a lansa un apel la toleranță. Sînt numai niște oameni care doresc să aibă dreptul la existență, dreptul să se închine lui Dumnezeu așa cum înțeleg ei.

Fie scrisoarea lor, vocea Domnului pentru acest preot:

"Saule! Saule!, de ce Mă prigonești!"